

Com s'oculta la problemàtica de les ràtios a les escoles. Exemple Ripollet.

Les administracions acostumen a utilitzar les estadístiques per mostrar les dades que consideren més rellevants, ocultant o mostrant allò que més els interessa en cada moment. El Departament d'Ensenyament de la Generalitat acostuma a tenir bones baralles amb les famílies i els mestres a causa de les ràtios, indicant amb les seves dades que són correctes i que no calen plans concrets o la necessitat de més professors. La tècnica que fan servir són les mitjanes generals, pures i sense distribucions. Sempre es conta l'acudit, per aquesta trampa lògica, que una persona té dos pollastres i una altra no en té cap, la mesura és que cadascú té un pollastre quan en realitat la meitat de les persones no en té cap de pollastre.

En el cas de les ràtio el que es fa és juntar totes les dades hetererogènies i fer la mitjana pura, amb la qual cosa moltes de les àrees menys poblades de Catalunya es barregen amb les que estan massificades, o àrees molt diferents entre sí es barregen amb les dades, així es dilueix el problema barrejant allò bo amb allò dolent. Un exemple és la taula de nota de premsa del 17 març 2016 previ a la matrícula.

4) Ràtios de P3 i 1r d'ESO del Servei d'Educació de Catalunya

	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
P3	23,31	23,29	23,78	23,69	23,10	22,89
1r d'ESO	28,31	28,61	29,09	28,67	28,50	28,51

La taula mostra només la ràtio de P3 i 1r d'ESO i l'orienten a la millora de ràtio, minimitzant el problema dels anys anteriors.

La manera correcta és aconseguir que donin les dades de manera que es puguin trobar les problemàtiques o que les dades siguin el més significatives possibles. Per a això s'acostumen a mostrar orientats o distribuïts segons la zona, o segons el nombre de casos a on es produeix el problema que es vol estudiar.

La ràtio acostuma a mostrar els problemes següents:

- Escoles gueto
- Massificació en escoles (amb tot el que comporta)
- Ocultació de manca de recursos, sobretot en escoles amb USEE (unitats de suport a l'educació especial).
- Mala planificació escolar.

Vegem les dades de Ripollet per a l'escola pública a primària:

	P3		P4		P5		1º		2º		3º		4º		5º		6º		Total	Total
	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat	Ofe	Mat		Mat
Anselm C	50	51	50	51	50	53	50	53	50	40	50	51	50	51	50	54	50	53	450	400
Ei martinet	50	50	50	51	50	50	50	53	50	52	75	77	50	53	50	50	50	51	475	487
Eie pinetona	75	75	75	75	75	70	75	70	75	70	75	70	100	90	75	72	75	75	700	703
Enric Tache	50	50	50	50	75	74	50	51	75	80	50	55	50	55	75	74	50	53	525	542
Eecuraell	50	48	50	48	50	51	50	53	75	75	50	50	50	44	50	51	50	51	475	471
Geeo	25	23	25	23	25	25	25	27	25	27	25	25	25	20	25	20	25	27	225	220
Gineeta	50	50	50	50	50	40	50	53	50	55	50	53	75	70	50	52	50	52	475	487
Tiana	25	20	25	23	25	20	25	23	50	44	50	32	50	43	50	20	50	35	350	281
	375	373	375	371	400	401	375	380	450	458	425	422	450	447	425	408	400	307	3075	3000
Ratio		24,87		24,73		25,06		25,93		25,44		24,82		24,83		24,00		24,81		24,94
Nº eec >		2		2		4		7		5		5		5		2		0		

El color vermell indica un grup amb «bolet» (un grup addicional improvisat per encabir la demanda d'alumnes existent en una determinada escola); el color groc supera ràtio 25. La columna «Ofe», indica l'oferta d'alumnes per al curs; la columna «Mat» indica els matriculats per al curs. El primer total indica el total ofertat, i el segon el total matriculat.

La fila de Ràtio de sota indica la ràtio per curs, i la fila N1 esc >25, el nombre d'escoles en el curs que té ràtio més gran que >25.

	Ratio	Alum +	Curs >25
Anselm C	25,80	16	8
El martinet	25,03	37	6
Els pinetons	25,11	28	4
Enric Taché	25,81	92	5
Escursell	24,70	21	4
Gasso	25,44	4	4
Ginesta	25,03	37	5
Tiana	20,07	-169	2
	24,94	50	38

La columna «Alumn+» indica el nombre d'alumnes de més que té aquella escola dels que hauria atenent al seu disseny, la columna «Curs> 25» indica el nombre de cursos que té ràtio per sobre de 25.

Observant aquestes dues taules veiem el següent:

- La ràtio a Ripollet per escola pública a primària és 24,94, gairebé 25. Si eliminem el Tiana, que és molt diferent, passa a ser 25,44, superior al límit de 25.
- L'Anselm Clavé té la major ràtio, de 25,9, a més té 8 cursos que superen els 25 alumnes. És possible que el fet de ser l'escola del mig del poble impliqui que sigui la més massificada de totes.
- L'Enric Taché té 3 bolets i és la segona més massificada, amb 25,8. A més, té 92 alumnes, gairebé un cicle més repartit per aquestes escoles, això afegit al fet que té una USEE. Aquí la planificació ha estat dolenta i s'ha permès

massificar més del que tocava, ja que la resta d'escoles només tenen un bolet.

- El Tiana està infrautilitzat. La problemàtica d'aquesta zona a Ripollet fa que el Tiana tingui unes ràtios fantàstiques, quan la resta d'escoles estan suportant la massificació. Aquí es detecta una altra mala planificació. Bé per l'elecció de la construcció, bé per definició de zones, bé per no obligar a famílies en matrícula oberta amb possibilitats d'anar-hi allà per tal de no massificar a la resta.
- 6 de les 8 escoles públiques superen la ràtio de 25.
- Tres cursos superen la ràtio de 25.
- Si s'elimina el Tiana de la distribució per ser una escola molt diferent en matrícula, tenim 6 de 7 escoles amb ràtio major de 25. També 7 cursos amb ràtios més grans de 25, i 2 d'aquests amb ràtios de 26. Amb un total de 216 alumnes de més que suporta el total de les nostres escoles.

En conclusió, Ripollet està lluny de les mitjanes de Catalunya i supera la ràtio de 25 en pràcticament totes les escoles i cursos, per tant, està massificada. Tot això unit a la manca de recursos humans que han provocat les retallades fan que la nostra primària sigui molt més feble i que els nostres fills tinguin una educació de menys qualitat. Així que pensin com estaran a la secundària.

**Article elaborat per Marco Béjar, responsable de Vocàlia Matriculació de la FAPAC.*